

2.L – chemie
týden: 11. 5. – 17. 5.

Téma: **Dvouprvkové sloučeniny**

Milí přátelé, začneme takto na dálku nový celek. Jeho součástí mělo být chemické názvosloví. Ale protože se s ním setkáváte úplně poprvé, chci být u toho, nejlépe ve třídě 😊 Provedeme to tak, že názvosloví se budeme věnovat na začátku příštího školního roku ve škole. Nyní se podíváme jen na teoretické poznatky o těchto látkách. Věřím, že budete s tímto návrhem všichni souhlasit. 😊
Kdo nesouhlasí, ví, kam se na mě obrátit 😊.

Téma začíná v učebnici na **straně 83**. Úvod na této stránce si prosím **přečtěte**.

Na stranách 84 a 85 se věnuje právě chemickému názvosloví, které nyní **vynecháme**.

Podíváme se na **významné** dvouprvkové sloučeniny – a těmi jsou **oxidy** – v učebnici **na stranách 86 – 88**. Přečtěte si o nich. Tak jak už jste zvyklí, posílám vám i zpracovaný zápis z tohoto tématu. Buď přepište nebo nalepte do sešitu.

Zpracujte prosím během tohoto týdne.

Zprávu o zpracování mi prosím pošlete na email do pondělí **18. 5. 2020**.

Pohodové dny 😊

Zápis:

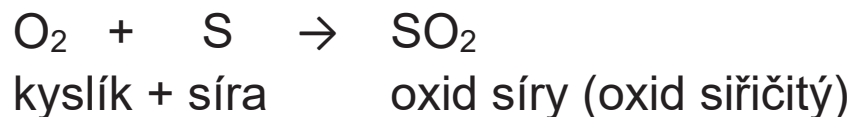
Dvouprvkové sloučeniny

= složené z atomů 2 prvků

- **oxidy** = sloučeniny kyslíku s dalším prvkem
- **sulfidy** = sloučeniny síry s dalším prvkem
- **halogenidy** = sloučeniny halogenů (prvků 17./VII.A skupiny) s dalším prvkem
- patří mezi ně: nerosty, průmyslové suroviny, výrobky, odpadní látky apod.

Oxidy

- starší název kysličníky (dnes se neužívá)
- vznikají reakcí kyslíku s dalšími prvky (téměř se všemi)

- **oxid siřičitý**
 - bezbarvý, ostře páchnoucí plyn
 - vzniká při hoření paliv (s obsahem S)
 - příčina kyselých dešťů
 - využití: bělení, dezinfekce, výroba kyseliny sírové
- **oxidy dusíku**
 - jedovaté plyny
 - ve výfukových plynech aut, z průmyslových komínů
 - příčina kyselých dešťů
 - využití: výroba kyseliny dusičné
- **oxid uhelnatý**
 - bezbarvý, jedovatý plyn (váže se na krevní barvivo)

- vzniká nedokonalým spalováním – málo kyslíku (kouř, cigaretový dým, výfukové plyny aut)
- využití: složka směsí topných plynů
- **oxid uhličitý**
 - bezbarvý plyn, není jedovatý, ale je nedýchatelný (těžší než vzduch)
 - vzniká při dýchání a hoření s dostatkem kyslíku
 - skleníkový plyn
 - využití: chlazení, náplň hasicích přístrojů, výroba perlivých nápojů, jedlé sody
- **oxid vápenatý**
 - bílá pevná látka
 - pálené vápno
 - využití: stavebnictví, hnojivo, při výrobě skla
- **oxid hlinitý**
 - v přírodě – tvrdý nerost korund (modrý safír, červený rubín)
 - uměle vyrobený – brusivo
 - využití: výroba hliníku, porcelánu, barev
- **oxid křemičitý**
 - pevná, tvrdá, chemicky odolná (stálá) látka
 - součást křemenných písků
 - využití: stavebnictví (písek), sklářství, hutnictví